

ek

nemzeti képviselő?

ik folytatása

mond le, hanem a... nemzeti pártvezető.

kormány... érintkezést... coval

ter 17. Kánya magyar... Ballen-

megvásárolta... részvény-... 60... zalékát

be 17. Samuel Goldwin... tulajdonát képezi.

mita diák-... Budapest

be 17. A bölcsészeti f... állítottak.

CENZURAT

Ng. RAMAGETTER ROBERT

urnak

BUDAPEST

Posta 2 I. ud.

Taxa postala... Szekeskereset... BUDAPEST

UJ KELET

ESIDÓ POLITIKAI LAP

Ara 5 lei... Csütörtök, 1937. november 18.

Az új Tatarescu-kormány letette az esküt

Tatarescu választási kartell kötött Vaidával és Jorgával. A választások után a vaidisták belépnek a kormányba? Pop Valér tárcanélküli miniszter, Bujoi az új iparügyi miniszter

December 16-án lesznek az új választások

BUCURESTI, november 17. Miután Tatarescu választási kartell kötött Jorgával és Vaidával nyilvánvalóvá vált, hogy az új kormányt ő fogja megalakítani.

Politikai körökben élénken kommentálják, hogy Pop Valér nem kapott tárcát és hogy a helyettes miniszterelnökséget megszüntették.

Politikai körökben azt állítják, hogy propaganda minisztériumot állítanak fel, amelynek élére George Fotinot, a kamara alelnökét állítják.

Mircea N. Iorgát, a Iorga professzor fiát pedig iparügyi államtitkárnak nevezik ki. Iorga professzor újabbán hirdette antiszemita tanításai alapján ennek a kinevezésnek egyesek megkülönböztetett jelentőségét tulajdonítanak.

Tatarescu első nyilatkozata... Tatarescu miniszterelnök este hat órakor fogadta az újságírókat és a következő nyilatkozatot tette előtűk:

Mai audienciámon jelentést tettem azokról a tárgyalásokról, amelyeket kormányalakítási megbízatásom végrehajtásában folytattam.

Jelenttem, hogy a kormányzásti együttműködésre létesítettem megállapodást a Iorga elnökléte alatt álló nacionalista-demokrata párttal és választási megállapodást létesítettem a Vaida elnökléte alatt álló román fronttal.

Kiválasztás a Román Frontból... A választási kartell körül egyébként máris komplikációk merültek fel. Az Informația című lap tudni véli, hogy C. Angheliescu volt bankkormányzó, a Frontal Romanesc egyik vezető embere, aki nem hívta a liberálisokkal való kartellnek.

Kilép a pártból és szabadkezelt vesz magának.

A hír nagy szenzációt kelt politikai körökben, mert Angheliescu tudvalevőleg a Frontul Romanesc egyik oszlopa volt, aki súlyos összegeket is áldozott az új alakulat érdekében. A hirt éppen ezért fenntartással fogadjuk. A román frontnak még két ismert tagja, Lupescu és Marinescu megyei főnökök elégedetlenségükkel a liberálisokkal kötött paktummal és kijelentették, hogy távoznai akarnak a pártból.

Szakadások vannak más jobboldali alakulatokban is. Moruzzi tábornok nem fogadta el a jelölését a Mindent a hazáért párt listáján és valószínűleg a nemzeti parasztpárt képviselőjelöltje lesz. Nem hajlandó képviselőjelöltséget vállalni a Totul pentru Tara listáján Nae Ionescu sem.

A szerdai nap eseményeiről egyébként alábbi tudósításunk számol be: (Folytatása a nyolcadik oldalon.)

Az új kormány névsora

- Az új kormány névsora a következő: Miniszterelnök: Tatarescu. Közeledésügyi miniszter: Inculeț. Belügyminiszter: Richard Franosovici. Pénzügyminiszter: Cancicov. Igazságügyminiszter: Sassu. Külgügyminiszter: Antonescu. Közoktatásügyi miniszter: dr. Angheliescu. Ipar és kereskedelmi miniszter: Bujoi mőnök, a Petrosani vezérigazgatója. Kultuszügyi miniszter: Iamandi. Munkaügyi: Nistor. Hadügy: Hiasevici tábornok. Légügy: Radu Irimescu. Szövetkezeti: Mihail Negura. Egészségügy: Costinescu. Tárca nélküli: Valer Pop. ALMINISZTEREK: Belügy: Marinescu tábornok és V. I. Barcă.

- Ipar és kereskedelem: M. Berceanu. Munka: dr. P. Topa (jorgista). Miniszterelnökségi: Petre Bejan. Külgügy: Victor Badulescu. Földművelésügyi: T. Mosoiu. Hadfelszerelés: Glatz tábornok. Hadügy: P. Teodorescu tábornok. Igazságügy: Bentoiu. Pénzügy: Alimanesteanu.

Feloszlatták a parlamentet

A Monitorul Oficial mai számában közli a parlament feloszlásáról szóló dekrétumot. Ugyanakkor megjelenik a választások kitűzéséről szóló rendelet is. A kamara és szenátusi választások december 16. és 20. a szakmai szenátor választások karácsony után lesznek.

Tatarescu az eskütételnél a munkások és a parasztok megsegítését ígérte

Este 9 óra 40 perckor Tatarescu és az új kormány tagjai megjelentek az uralkodó előtt, hogy letegyék az esküt.

Az eskütétel után Tatarescu miniszterelnök rövid beszédet intézett az uralkodóhoz, megköszönte a bizalmat, amely vele és kormányával szemben megnyilatkozott és kifejtette, hogy mély ujjáépítési reformokat kíván megvalósítani, mindenekelőtt is a parasztság és a munkásság, tehát a dolgozók rétegeinek érdekében. A munkajobb megfizetése érdekében, a tőkének is meg kell hoznia a maga áldozatát. A kormány tevékenységének homlokterében fog állani a mezőgazdaság ujjáépítése, elektrifikálása és szövetkezetek útján való racionálisabb kiaknázása.

Az ország virágzó gazdasági és pénzügyi helyzete lehetővé teszi, a hadfelszerelési program további végrehajtását és az ország alapvető intézményeinek megerősítését. Az új kormány gondját fogja képezni ez állami apparátus, a közigazgatás mentesítése a politikától és új praktika bevezetése, amelyek az erkölcsi egészség szempontjait szolgálják.

E program teljesítésére a kormány az idő nehézségei által diktált körülmények folytán más erőktől támogatva vál-

lalkozik, amelyekkel békés egyetértésben kíván dolgozni. Tevékenységét egy konstruktív nacionalizmus szelleme irányítja és jelszavai: rend és tekintély.

A király meleg válassza

Az uralkodó rendkívül meleghangú válaszbeszédben köszöntötte az új kormányt. — Rendkívül örömmre szolgál, — mondta a király — hogy kormányzásti jelszóként hallom viszont azokat a gondolatokat, amelyeket két évvel ezelőtt, újévi beszédem alkalmával kifejtettem. Ez a program, amelyet előttem ismertettett az én teljes és maradéktalan helyeslésemmel találkozik és annak megvalósításához alkotmányos keretek között támogatásomat nyújtom, hogy azt az ország javára maradéktalanul végrehajtsák. Örömmre szolgál, hogy munkájukban más erők közreműködésében is támaszkodnak. Adja Isten, hogy a jó gondolatokat, amelyek önöket vezérik, a gyakorlatba is átültethessék.

A király ezután elbeszélgetett a kormány új tagjaival, majd rövid audiencián fogadta Tatarescu miniszterelnököt. Az új miniszterek éjjel fél tizenkét órakor távoztak a királyi palotából.

A zsidó államalakítás sürgős problémái

A felosztási terv és általában Palesztina jövőjének problémáit illetően sokan beszélnek arról, hogy az idő, mely a háboru alatt és a háboru után értünk dolgozott, ellenünk lesz a közeljövőben. A legnagyobb veszély — mondják sokan — a döntés halogatása a zsidó állam megalakulása tekintetében és a végleges elhatározás belevonzolása olyan állapotokba, amelyek a mainál is kedvezőtlenebbek lehetnek számunkra. De nem kevésbé nagy az a veszély is, amely abban rejlik, hogy nem vagyunk felkészülve a pillanatra, amikor a zsidó államot fel fogják állítani. Az úgynevezett „Jasagerek” közül is csak kevesen vannak tisztában azzal, hogy voltaképpen mily közel is állunk a döntéshez. Ha a parlament új tervet fogad el a Peel-javaslat ellenében, úgy talán már májusi ülésükön szentesíteni fogja azt a Népszövetség. Ha szentesítik Genfben, úgy a nyáron összeül a rendkívüli cionista kongresszus, hogy meghozza döntését. Ha az új terv elfogadható lesz, úgy lehetséges, hogy azt a kongresszus is elfogja fogadni. És akkor, — amint ezt Nahum Goldmann mondotta legutóbb — a jövő kormány megalakul az ideiglenes zsidó ország. Vagyis: mához egy évre! Nem biztos, de lehetséges. Egy éven belül!

Készülünk mi erre a pillanatra? Nagy veszedelem volna, ha felkészületlenül állnánk e szokatlan feladat, egy rendkívül bonyolult állami közigazgatás és állami építés súlyos problémái elé. Nem arról van szó, hogy elébe vágjunk a kongresszus határozatának, amikor azokról a feladatokról beszélünk, amelyek a felosztási terv elfogadása esetén állnának előttünk. Az által, hogy felkészülünk egy eshetőségre, nem favorizáljuk azt, hanem elhárítunk egy veszélyt, amely ránk szakadhat.

Ezért megpróbáljuk felvázolni már most azokat a kérdéseket, amelyekben a zsidó állam megalakulásának pillanatában kell majd dönteniük és amelyek természetükénél fogva nem lehet az utolsó pillanatban eldönteni, ha nem készítettük azt elő és nem fontoltuk meg jól előre.

1. A bevándorlási törvények: Ha eddig nem volt elég certifikát, úgy ezért nem egyedül mi voltunk felelősek. Joggal mutathattunk rá a szűkkeblű mandatárius kormányzatra, amely nem akart több certifikátot adni. Holnap talán már mi magunk kell, hogy a bevándorlási törvényeket alkossuk és a mi feladatunk lesz a bevándorlók kiválogatása. Felelős ember nem gondolhat arra, hogy minden szabályozás és kiválasztás nélkül szabad utat engedjen olyan bevándorlásoknak, amely alkalmatlan voltával eláraszthatja és rombadöntheti mindazt, amit az országban teremtettünk. Már ma hozzá kell látnunk az előkészületekhez a ránk váró bevándorlási törvény tekintetében. Tisztában kell lennünk azzal, hogy milyen bevándorlási kategóriákat állapítunk meg és milyen képesítést igényünk a bevándorlótól. És fel kell készülnünk arra is, hogy a zsidó állam bevándorlási törvénye bizonyos csatlódásokat fog előidézni — különösen az első időben — a zsidó tömegekben és arra is, hogy mit fogunk mondani álláspontunknak megvédésére.

2. Hadkötelezettség: Nem lehet az utolsó 24 órában spekulálni afölött, hogy bevezessük-e a hadkötelezettséget, vagy nem de dönteni kell majd ebben a kérdésben a zsidó állam első 24 órájában. Előszörban tisztában kell lennünk azzal, hogy ha be is vezettük a hadkötelezettséget, tisztán katonai jellegű legyen-e az, vagy pedig mun-

A kritikus életkorban reggelente éhgyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz léges-régtől bevált kitűnő hatású házi szer. Kérdezze meg orvosát.

kaszolgálat is legyen, ami egy időben pillanatnyilag nem rentábilis és nagy kolonizációs előkészületek végrehajtását is lehetővé teszi. A vegyes katonai- és munkaszolgálat bevezetése azonban nemcsak a meglehetősen nehéz honvédelmi és kolonizációs feladatok szempontjából szükséges, hanem ez a hadkötelezettség bizonyos bevándorlási korosztály számára feltételként is szerepelhet, hogy ez által fokozottabb mértékben mozdítsa elő népünk egységesítését, ami nagyobb bevándorlás esetén egyre nehezebbé fog válni, hogy hatékonyabban összehozza embereinket, akik különböző kulturális és civilizatórikus környezetből kerülnek ki és — last not least — hogy nagyobb mértékben biztosítsa az új bevándorlók gyors hebraizálását.

3. **Alkotmány:** Egyáltalán nem korai azon gondolkodni, hogyan nézzen ki a zsidó állam alkotmánya, a zsidó törvénynek milyen rendelkezései és azok milyen formában kerüljenek az alkotmányba. Hogy az alkotmánnyal összefüggő kérdések közül csak egyet említsünk, amely különösen gyors döntést igényel, önként adódik az a probléma, hogy milyen szerepet biztosítson az alkotmány a zsidó állam elnökének. Előnyös lesz-e, hogy vétőjoggal rendelkező reprezentatív hatáskört nyújtson számára a zsidó alkotmány, mint amilyen a francia köztársasági elnök hatásköre, vagy pedig az állampolitikai aktiv irányítója legyen az elnök, úgy mint az Egyesült Államokban?

4. **Tisztviselői kar:** A mai palesztinai közigazgatás keretében aránylag kevés állami tisztviselő van. A galut legtöbb országában egyáltalán nem juthatnak be állami hivatalokba a zsidók. Felvetődik a kérdés, hogy lassunk-e már most hozzá azon tisztviselők kiképzéséhez, akikre a zsidó államnak kiképzésére lesz? Nem volna-e már időszerű például a tisztelt stratégia kiképzése: nemcsak az egyes telepítések megvédésére, gorilla-harcokkal szemben, hanem általános honvédelmi vonatkozásban? Ne küldjük-e már most a jövőbeli tisztelket hospitálóként más nemzetek hadseregeibe, hogy ott nyerjék el a szükséges szakismereteket és kiképzést? Tisztában vagyunk már azokkal a formákkal, amelyeket követelményekként fogunk felállítani tisztviselői karunk különböző osztályaival szemben az állami közigazgatás különböző ágaiban? Hol van az az iskola, ahol jövőbeli tisztviselőink kiképzést kapnak? Találnak valahol erre lehetőséget? Vagy pedig politikai és nem szakmai jellegű legyen a zsidó állam tisztviselői kara? Milyen tanulmányi bizottságaink vannak ezen kérdések szakszerű előkészítésére? És van-e pénz ezen bizottságok, iskolák és előkészítő munkálatok számára?

Ez csak távirati stílusban történt változtatás abban a nagy kérdéskomplexumban, amelyben talán már egy éven belül döntésünk kell.

Rá kell birkunk a zsidókat arra, hogy már most foglalkozzanak az állam kérdéseivel, nem annak az államnak a kérdéseivel, amely egyszerű volt és nem azzal, amely belátható időn belül nem lesz, hanem annak az államnak a követelményeivel, amely holnap létre jöhet, az állampolitikai kérdésekké, amelyek egy nép reális életszükségleteit alkotják a legnagyobb veszedelm és a legnagyobb lehetőség órájában.

NE FELEJTSE EL SOHA!
Nem létezik jobb, mint a

Brilliant-Extra Primissima és Luxus-Silken-finest minőségei.

Világproblémák külföldi folyóiratok tükrében

Német tábornokok a háború után. A berlini Minnaer-Wochenblatt a német hadügyminisztérium felhívataisa. Wetzel nyugalmazott gyalogsági tábornok szerkeszti, aki a világháborúban egy hadse és vezérkari főnöke. Majd a legfelsőbb hadvezetőség operációs osztályának vezetője volt és a weimari köztársaság idejében a hírszerző osztály főnöke. Ebben a felhívatalos katonai újságban egyrészt a jelennek meg egy idő óta cikkek a világháborúnak a náciizmus által propagált felfogása ellen és a közhírt ellen, mintha most nagyobb lehetőségei lennének Németországnak arra, hogy fegyverrel kényszerítse rá akaratát a világra. Ezeket a cikkeket jobbra maga Wetzel írja és egy másik tábornok, Wilhelm Marx a neve, aki ennek a náciellenes és háború-ellenes felfogásnak voltaképpen kezdeményezője. Az ő neve után ezt az irányzatot tréfásan új-marxizmusnak nevezgetik. Az új-marxizmus szakit az úgynevezett „Doichstoss” legendával, amely egy-egy azt a nótát fújja: Németország voltaképpen győzött a világháborúban és csak a „Hinterland” megbízhatatlansága, az átkos liberális-demokrata-szocialista háttámadás, tehát önpénekek ámulása kényszerítette térdre. Most, hálá a Hitler terrorjának és nevelési módszerének, amely a háborúban látta az ifjúsággal a legfőbb jót, nem kell többé ezzel az eshetőséggel számolni, — tehát holbiztos a győzelem. Ezzel a hazug beállítással szemben a neo-marxizmus — legutóbb Marx tábornoknak „Der Grund aller Günde” című cikke — leszögi: Die verhungerte Truppe war nicht mehr über die erbeuteten Verpflegungslager hinauszuwringen. Az antant blokádjá, az éhség győzte le a német hadsereget. A csapatok annyira éheztek, hogy a sikeres előrenyomulásnál, átvették magukat a zsákmányolt készletekre és nem mozdultak, míg tele nem tömtek a bendőjüket. Közben az ellenség összeszedte magát és új tüzései erők latbatetésével elejtette a további előrenyomulásnak. A maró éhség tehát a háború elvesztésének voltaképpen oka. — Ez az éhség, magyarázza Marx tábornok, akkora volt, hogy a katonák a biztos háttápból előlépkedtek a tűzvonalba, mert ott jobb volt a helyzet. Megesett az is, hogy a csapatok támadást süggették, hogy előretörve, az ellenség készleteiből végre jóllakassanak. A katonák annyira vegetatív életet éltek, annyira elfoglalta minden gondolatukat az étel, hogy kitűnően iskolázott tisztok feljegyzéseiben sem található egyéb, mint annak a megöröklítése, hol tettek szent egy kis „valódi” vajra, egy darabka hússá, hol laktak vég-e jól hónapok éhezése után.

Marx és társai attól sem riadnak vissza, hogy levonják ezeknek a megállapításoknak tanulságait napjaink számára. Nem szabad lebecsülnünk az éhség befolyását! — hangoztatják és figyelmeztetnek rá, hogy hasonló körülmények között teljesen valószínűlten a győzelem. A pótmagyagokkal, élelmiszerkártyákkal dolgozó, készletlányban szenvedő hitleri Németország nem tegtathat neki a világnak. A hánya-veti kijelentések, „wir werden es schon schaffen”, az 1914-18 katonai vezetőinek hülyevé minősítése, nem változtat a tényen, hogy a hatszoros munió felett rendelkező, a katonáit mesebeli bőséggel tápláló, kitűnően felszerelt, pilent ellenséggel szemben nem bogodulhat a penészes kenyéren élő, karalávéval és száritott zöldséggel táplálkozó német katonaság.

Ez a kritika újra bizonyítja, mennyire álmom az államban, a náci totalis államban is, a német hadsereg. A „sánta ördög” cenzúrája nem ér el a lapjához és ez a lap, ha rajta is a fedelén a horogkereszt, a maga sajátos utjait járja.

Az orosz diktatura mérlége. November 7-én ünnepelte a Szovjet a 20. születésnapját. A párizsi Das neue Tagebuchban ebből az alkalomból Leopold Schwarzschild összeállítja a parancsuralma mérlégét. Nem valami mutató mérleg! A Lenin forradalma mindenképp előt megzavarta és pedig egyelőre ugyilátszik végképpen a világ demokratizálását, meggátolta a wilsoni célkitűzést, „to make the world safe for democracy.” Rádadásul ámulással is megterhelte az új államot, a háború közepén cserben hagyta Oroszország szövetségeseit. Ezzel, s minden vagyonnak, a legminimálisabbnak is, kizárásával, nemkülönben minden politikai és személyi jognak kérelhetetlen kiirtásával felkavarta a világ közvéleményét. Az egész művelt világ Oroszországban látta legveszedelmesebb ellenfeleit. Érdekes, hogy eredetileg Lenin sem gon-

dolt a kapitalizmus megszüntetésére, sem a parancsuralomra. Maga is képtelennek ítélte, hogy egyedül Oroszországban világoradalom, vagy legalább is még egy nagy európai állam forradalma nélkül, megvalósíthassa a diktatúrát. Taktikai okokból fanyalódott a parancsuralomra.

A bolsevikiek elenyésző kisebbség voltak, amikor uccai harcokban magukhoz kapartották a hatalmat. De így, a hatalom birtokában, sem voltak képesek a munkásságot magukhoz édesgetni. Demokráciával próbálkoztak, választásokat írtak ki és 3 héttel a bolsevik forradalom után megválasztották az alkotmányozó gyűlés tagjait. Ez a választás sem hozta meg számukra a többséget, még csak 25 százalékra sem tudták felvinni. Erre elhalasztották a gyűlés megtartását. Valami „veszedelmes összeesküvést” fedeztek fel, s megsemmisítették a kadettek mandátumait. Ez sem használt. Az 1918. január 18-án megnyitott alkotmányozó gyűlésen ismételt kisebbségben maradtak. Most már katonákkal vetették szét a gyűlést és életbeléptették a diktatúrát.

A bolsevikiek tehát Oroszországban sem tudtak hódítani. A várva-várt világoradalom éppenséggel elmaradt. Ellenben világszerte súlyos következményei mutatkoztak az orosz diktatúrának.

Az ántant megtűrte, hogy Németország katonai hatalom maradjon. A német hadsereget a Szovjet ellenmégének szánták. A német fegyverkezés így szépen lépést tartott a szovjet fegyverkezésével. A német hadsereg viszont állam volt az államban, a talaja, védőbástyája minden reakcionárius megmozdulásnak, végegyedményben talaja és védőbástyája a hitlerizmusnak is. — Minden más-képpen alakul, ha az antant nem fél a bolsevikiektől.

Az orosz forradalom másik gyermeke az olasz fasizmus. Ha Európa nem remeg a bolsevizmustól, Mussolini kísérletei már kezdetekben elfojtja. Mussolini tehát végegyedményben Lenin vállán kapaszkodott fel a hatalomra. A sajátos bolsevizmus ellen egy sajátos ellenszert tartottak a világ akkori urai szükségességnek.

Tanítómesterként is hatott a Szovjet. A fasizmus, a hitlerizmus egyképpen nála járt iskolában. Oroszország a totalis állam gondolatának születési helye. Végrehajtó hatalom és törvényhozó testület ott olvadtak először egybe. Ott áll minden vállalkozás és minden egyesülés állami vezetés alatt. Ott van minden hatalom egy csoport kezében, minden más párt, minden kritika tilos és mindenkinek meg a meggyőződése is szigorú ellenőrzés alatt áll. Az állam korlátlanul rendelkezik a bölcsőtől a koponyáig minden alattvalójával, a

rendőrség hatásköre végtelen, becsület, szabadság, élet egyképpen a markában van. Itt keletkezett a hírhedt módszer, amely minden államban híveket toborzott, akiket aztán polgártársak és a saját államuk ellen lehet mozgósítani. Itt vette az állam először kezébe és monopolizálta a hi-szolgálatot. A polgár csak egy tégla az állam épületének, az állam akkor zuzna szét, illetve ott használja fel, ahol az é-deke megkívánja.

Schwarzschild Európa „Pandora-szelencéjének” nevezi a Szovjetet; ama mithológiai szelencének, amelyben a világ minden veszedelme benne rejtőzik.

A legszebb sport. A genfi Jou-nal des Nations szerint Mussolini idősebb fia, Bruno a neve, nevezi így a háborút, s pedig egy könyvben, amit az abessziniai háborúról írt és amelynek elolvasását az olasz nevelésügyi minisztérium melegen ajánlja az iskoláztató ifjúságnak. Bruno Mussolini repülőként vett részt Abesszinia úgynevezett meghódításában és most ugyanilyen minőségben Mallorca szigetén állomásozik. A multokban az a hír járta, hogy Valencia csapatai elfogták egy kényszerleszállása során. Akárhol is legyen ez idő szerint, amnyi bizonyos, hogy mintagyereke a fasizta nevelésnek. Ez a mintaszerecske nem csak abban nyilvánul meg, hogy „minden sportok legszebbikének és legtekélyesebbjének” valja a háborút, hanem a könyve következő részleteiben is: A hatás — t. i. a ledobott bombának hatása — nem keletgítő. Hatalmas robbanásokat várokok, amiket hébe-hóba amerikai filmekben látam. Am az agyagból és nádból font abessziniai galnyibák nem képesek kielégülést nyújtani a bombázónak.

Vagy: Eddig sosem sikerült igazi tüzet látnom. Régente mindig nyomába szegődtem a tüzoltókocsinak, de eredménytelenül. Ugy látszik valaki megsejditette életének ezt a hiányosságát és kivezényelt Adi-Abo bombázására. Valamennyi dombot, völgyet és válmennyi falucska fel kellett gyujtanunk, hogy jobban lássunk és idejében észrevegyünk, nem-e nyomul valahog ellenség előre. Rendkívül szórakoztató munka volt. A lehajított bombákból először fehér füst áradt, ebből tőt aztán elő a hatalmas láng, amely felgyujtotta a füvet. Az állatokra gondoltam. Huj, micsoda futás lesz itt! Másnap megisméltük ezt a vállalkozást. Megint temérdek gyujtóbombát vittünk magunkkal. Pompásan szórakoztam. Volt néhány kunyhó, fák vették körül, nehezen lehetett megcélozni. Csak harmadszori átrepülés-e tudtam eltalálni. A szerencsétlenek, akik bent voltak, futottak, mint az örültek.

Polgár, vagy katona nem számít ebben a hajtóvadászatban. Egy idezési bizonyítja. Egy szől: Dacueben éppen vásár volt, tehát sok ember verődött itt össze. Odárepültünk és néhány bombát hoztunk mozgásba...

A fasizmus büszke lehet a neveltjére!
(t. i.)

A Ripensia utlevélnélküli sportvonata Budapestre

Csak egyetlen okmány: fényképes személyazonossági igazolvány szükséges az utazáshoz. indulás dec. 5., — vissza dec. 10.

Aból az alkalomból, hogy a Ripensia temesvári futbalcsapat Budapestben az Újpest csapatával december 8-án nemzetközi futballmezőt játszik, a sportkevelők számára lehetővé tették az illetékes hatóságok, hogy erre a mérkőzés-e nagyon kedvező lehetőségek mellett tudjanak eljutni.

Sportvonat indul december 5-én és visszafér december 10-én. A sportvonaton való utazáshoz semmi más okmány nem szükséges, mint fényképes személyazonossági igazolvány. Részvételi díj Cluj-Budapest és vissza Cluj, különvonaton, számozott ülőhelyeken, kollektív utlevéllel, vízzummal és meccsjeggyel együtt 1490 lej azok számára, akik legkésőbb november 25-ig jelentkeznek. Ezen határidőn túl jelentkezők 200 lej többletköltséget fizetnek a későbbi jelent-

kezésekkel járó adminisztrációs költségek fejében. Mindenki a saját é-dekében eszelelszik tehát, ha minél előbb jelentkeznek, annál is inkább, mert a helyszámok is a jelentkezők sorrendjében lesznek kiadva. Legvégső jelentkezési határidő november 30-án déli 12 óra.

Ez az utazás is, mint a legutóbbi utazások, a legtekélyesebb rendben fog megőrténni és az utasok kényelmével minden tekintetben számol a rendezőség. Az utazáshoz szóló miniszteri engedély a Ripensia vezetésének birtokában van.

Jelentkezés az Új Kelet kiadóhivatalában, Cluj, Str. Baron L. Pop 10. Irásbeli é-deklódésre postabélyeg beküldése ellenében azonnal válaszolunk.

Hétfőn, november 22-én lesz az Academith Barisszia

vitaesije Palesztina felosztásáról

az unitárius püspökség díszteremben este 9 órakor.
Előadók: Dr Marton Ernő, dr Halász László, Weinberger Nándorné, dr Kasztner Rezső, Danzig Hillél.
Meghívók Deutsch optikus üzletben. Piața Unirii 9. Telefon: 14-19.

STERN-féle ort. kóser vendéglő Nagyváradon

str. N. 10 ga (VEN ZORCA UIC) in Oradea-zerte enameri kitűnő konyha, szolid áras
Egyszerűsített

szóló vendéglő, amely a világ konyhájának legjobb technikáiból
Lakodalmakra és bankettekire külön nagyterem.

ארטה כשר

„Éljen Mih

Bucuresti, nov. 17.
a krizisre, amely m
amely véget érhet, m
jelennek.

A mult csütörtök a z
denki politizál. A z
fogorvos, a tejes, a
háztartásbeli, vagy a
öregék és fiatalok. A
ha sem érdekelte, ne
zselről, ennyire közve
Hat napon keres
zonytalanság uralkod
gették „szaknyelven
she pillanat, Vaida
pillanat a Tatarescu

Pénteken délfele
osztályán két jóked
énekelte: Éljen Mih
che! A kalusz és a
mosolyogtak... csa
volt kis zavaró inci
visszakialtott a két
— Éljen Mihalac
a zsidóknak! De a
mert különben...
pillanata” volt.

Péntek délután a
kintett fővárosi la
közölte:

„Tatarescu beny
mondását, amelyet
Öfelsége Mihalache
kitásra megbízást.”

Pár perccel kés
rendkívüli kiadás
szerkesztőségét éppe
ratták be a cenzurá
fogása nem volt a s
mulótt, hogy az ös
lön kiadásai az ucc

Közben Mihalache
királyi audienciáról
még nem mondott

A palota előtt na
A rendőrtisztek en
rendet biztosítani, a
re főnnakát. A pe
ideges újságírók
zajlását... Figyeli
autókat... Végre
palotából. A safor
— az újságírók el
— de aztán teljes
miniszterelnök elro
autóba veti magát.

A rendkívüli kiá
gulat nagyon forr
zött egyre nagyobb
rasztpárti politikus

Este fél hat felé
szélvihar seper vé
nagy csöppekben e
s a tömeg nem m

Valaki megjegyzi
— Rossz jel, be
— A „timpul”
megjegyzés kérté
portálój újságra is
N. nemzeti p
selő:

— Ma péntek v
dolog — inkább l
— Holnap visz
rosszabb.

— Nekünk liber
T. liberális újsá
rencsét hoz.

— Jön! Jön!
zan is. Valóban
jén megjelent az,
egy nappal előbb
perlanak (topolo
nevezett. Szünnad
kilóg inge előt
térdragnáros a
paraszt” autója
elbarrikádozzák a
lenül nekimegy a
elkap a sárhányó
lát, előzönl a pa

Szinfoltok egy nehezen döcögő politikai válságról...

„Éljen Mihalache miniszterelnök”. Tatarescu nyilatkozik és tárgyal. A Bratianuk egymás között

Bucuresti, nov. 17. Tekintsünk vissza a krízisre, amely még nem mult el, de amely véget érhet, mire ezek a sorok megjelennek.

A mult csütörtök óta a fővárosban mindenki politizál. A zöldséges, a portás, a fogorvos, a tejés, a pincér, az újságíró, háztartásbeli, vagy a diák, nők és férfiak, öregek és fiatalok. Az embereket talán soha sem érdekelte, nem érintette ilyen közelről, ennyire közvetlenül a politika.

Hat napon keresztül a legteljesebb bizonytalanság uralkodott. Egymást kergetgették „szaknyelven” mondva: a Mihalache pillanat, Vaida pillanat, a Mironescu pillanat a Tatarescu pillanat...

Pénteken délelőle a villamos második osztályán két jókedvű oltean teli szájjal énekelte: Éljen Mihalache! Éljen Mihalache! A kalauz és az utasok jóakarattal mosolyogtak... csak az egyik megállónál volt kis zavaró incidens: egy leszálló utas visszakiáltott a két éneklőnek:

— Éljen Mihalache, aki eladta a hazát a zsidóknak! De a villamos már elindult, mert különben... Ekkor már „Mihalache pillanata” volt.

Péntek délután az egyik komolynak tekintett fővárosi lap rendkívüli kiadásában közölte:

„Tatarescu benyújtotta a kormány lemondását, amelyet öfelsége elfogadott. Öfelsége Mihalachenak adott kormányalakításra megbízást.”

Pár perccel később kiderült, hogy a rendkívüli kiadás misztifikáció. A lap szerkesztőségét éppen liberális körök ugratták be a cenzurának viszont semmi kifogása nem volt a szöveg ellen. Pár perccel mulott, hogy az összes fővárosi lapok külön kiadásai az uccára ne kerüljenek.

Közben Mihalache még nem is jött ki a királyi audienciáról, a kormány viszont még nem mondott le.

A palota előtt nagy tömeg gyűlt össze. A rendőrszettek energikusan igyekeztek a rendet biztosítani, a forgalom néha percekre fönakadt. A palota grilláza mellett ideges újságírók figyelik az események zajlását... Figyelik az érkező és távozó autókat... Végre... Tatarescu kijött a palotából. A sofőr pár pillanatig tétovázik — az újságírók elállják a palota kapuját — de aztán teljes gázt ad a motornak s a miniszterelnök elrohog... Néhány újságíró autóbá veti magát és utána...

A rendkívüli kiadás hatása alatt a hangulat nagyon forró... az újságírók között egyre nagyobb számú nemzeti parasztpárti politikus látható.

Este fél hat felé az ég hirtelen beborul, szélvihar seper végig a Victorián, aztán nagy esőpöccben esni kezd. Az újságírók s a tömeg nem mozdulnak.

Valaki megjegyzi:

— Rossz jel, beborult Mihalachenak... — A „timpul” (idő) is elromlott. — A megjegyzés kétértelmű. A hamis hirt kolportáló újságra is vonatkozhatott.

N. nemzeti parasztpárti volt a képviselő:

— Ma péntek van, nem jöhet ki jól a dolog — inkább halasszuk holnapra...

— Holnap viszont 13-ika — ez még rosszabb.

— Nekünk liberálisoknak — jegyzi meg T. liberális újságíró — a 13-as szám szerencsét hoz.

— Jön! Jön! — kiáltják egyszerre százan is. Valóban a palota márványlépcsőjén megjelent az, akit Iorga professzor egy nappal előbb lapjában „topoloveni toperlaunak (topoloveni mokány parasztnak) nevezett. Szürmadrágja, darókabátja és kőgöngyöngy inge előtt földig hajol a palota térdnagyrágos ajtónál... a „mókány paraszt” autója elindul... az újságírók elbarrikádozzák a kaput. A sofőr kíméletlenül nekimegy a sorfalnak, egy újságíró elkap a sárhányó. A tömeg semmit sem lát, előzől a palota teret, ezernyi torok-

ból tör fel az éljen. Az eigázolt újságíró vérezen szállítják a legközelebbi gyógyszerháza. — A tömeg az autó után veti magát. Mindenki azt hiszi, hogy a központi klub felé tartott, arra felé rohannak. A bukaresti uccák visszhangzanak a Mihalache-hivek diadal-ordításaitól, hurraítól.

A párt Corabia uccai helyiségeinél ledöntenek kaput, falat, legázolnak székeket, asztalokat. A tömeg mámorban uszik. Látni akarják az új miniszterelnököt.

Mihalache a lakására hajtatott, ahol fogadta az újságírókat s kijelentette, hogy az uralkodónak bemutatja a párt programját. Közben Vaida audienciájára került a sor.

Szombaton kellett volna tisztázódnia a helyzetnek. Reggelre kiderült, hogy Mihalache még nem kapott megbízást. Délben a miniszterelnök 1-től 3-ig volt a királynál, aki ebédre is meghívta. Háromkor kipurult arecal jókedvűen üdvözölte az újságírókat... új autójátsza. Az újságírók autói megelőzik a miniszterelnököt, akit a Polonár uccában levő villája előtt már egész tömeg vár. Mindenki kezét szorít, majd beinvitálja a sajtó munkatársait egy kis aperitívra. Az érdekes berendezésű szobában öt telefon áll az újságírók rendelkezésére. Mind az öt foglalt. Tatarescu azonban nem szolgál föl nagy szenzációkat:

— Szolgálati audiencián voltam öfelségénél, aki néhány közigazgatási dekrétumot írt alá...

Az újságírók, akik a lemondás híret várták, kiábrándulva néztek össze... és aztán újra a palota előtt találkoztak.

Uj Mihalacha audiencia:

— Öfelsége megbízott a kormányalakítással azon föltétel mellett, ha sikerül Vaida urral is megállapodást kötnöm.

— Na vége! — kiáltotta B. nemzeti parasztpárti újságíró. Mihalache nem is megy el Vaidához.

C. a Dimineatától elmondja, hogyan ment el Carp, — aki hasonló föltétel mellett kapott megbízást — Tache Ionescuhoz:

— Nézd Tache, öfelsége megbízott caináljak veled kormányt. Hát remélem, azt te is tudod, hogy ez nem lehetséges. Én nem becsüllek téged, te nem becsülsz engem. Beszéljünk tehát másról: És beszéljünk lovakról, nőkről, muzsikáról, mikor pedig eltelt a negyed óra, Carp elővette az óráját és csak ennyit mondott:

— Azonos tisztelettel...

Mihalache elkerült egy ilyen beszélgetést Vaidával.

Az audienciák egymást követték, de a kormány még mindig nem mondott le. Mihalache délután 4 órakor már designált miniszterelnök, de Tatarescu alig egy órára rá közli az újságírókkal, hogy öfelsége rendelkezésére bocsátja a kormány lemondását.

Este 6 órakor már mindenki tudja, hogy a Mihalache kombináció végleg megbukott. A Corso előtt R. kollega négy másik újságírónak diktálja a miniszterelnökség kommunikéjét. Mintegy 200 ember gyűl össze. Néhányan még követelik is:

— Olvassa hangosabban!

Vasárnap nagy lehangoltság a nemzeti parasztpárt berkeiben. A Corabia uccai klub nagy udvarán parasztagyűlések pihennek. Eljőttek a hirre, hogy Mihalache hatalomra kerül. S most... Ülnek a köve-

ARCBORE ELRAGADÓ LESZ

ha rendszeresen használ
Palmolive szappant, a
toilettszappanok legfi-
nomabbját

ken — minha Babilon vizeinél ülnének... — és oivassák a hivatalos „Dreptatea” magyarázó cikkét: .. igazság, méltóság, felelősség!

Es Mihalache bejelentette öfelségének, sajnálja, de Vaidával nem alakíthat kormányt.

Este Madgearuval színnába mentek. A „Megoldás kulcsa” című darabot kacagták végig. Öket már nem érdekelte a krízis.

A Tatarescu pillanat van soron.

Gheorghe Bratianu és Tatarescu között megkezdődött az alku:

— Adok egy és fél tárcát...

— Adjon három egészét és három felet, 71 mandátumot, 20 prefektusi széket és 20 polgármesterséget...

— Egy kicsit sok.

Iunian nem alkuszik. Ő nem hajlandó akárkivel egy tálból cseresznyézni.

Dinu Bratianu mindenképpen ellenzékbe akar menni. A kormány tagjai nem adják olyan könnyen föl nagyszerű bársonyszékeiket.

Dinu kezdi beadni a derekát.

Dinu, Bébé és George Bratianu összeültek tárgyalni. A Bratianu dinasztia sorsa forog kockán.

Hétfőn megnyílt a parlament. De minyárt be is zárták. Mire meg lesz a kormány, már nem lesz parlament... (h. e.)

NEM HIANYOZHAT EGY HAZTARTASBÓL SEM

ARAGAZ

Kilencvenhat német protestáns lelkész éles kiáltványa a vallás-üldözések ellen

Protestáns püspökök nyílt kiállása Rosenberg Alfréd ellen

Berlin, november 17. A német protestáns-tizmus összes vezető egyéniségei kiáltvány-nyal fordultak Hitler birodalmi vezérhez, kérve őt, hogy akadályozza meg a német protestáns egyház ellen indított hajszát. A kiáltvány, melyet röpirat formájában terjesztettek Németországban, különösen éles hangon fordul Alfréd Rosenbergnek az egyházzal szemben folytatott támadásai ellen és felszólít minden németet, hogy legyen tudatában elhatározása súlyosságának, melyet ezzel a kérdéssel kapcsolatban nem kerülhet ki.

A kiáltványt a német protestáns-tizmus 96 vezető egyénisége írta alá, köztük minden tartományi püspök, akik hivatásukat a mai helyzetben is jogszerűen teljesítik. Az aláírók között szerepelnek Maraphens hannoveri, Wurm württembergi, Meiser bajorországi, valamint Johnsen braunschweigi és Tügel hamburgi püspökök is, akik eddig óvatosan elkerültek minden kapcsolatot a hitvalló egyházzal. Az aláírók között szerepelnek ezenkívül az egyházak összes testvéri tanácsának vezetői.

A kiáltvány olyan lendülettel van megfogalmazva, amilyenre a németországi evangélikusok tiltakozó mozgalmában eddig alig volt példa. Ez az ellenállás a Rosenberg által vezetett mozgalom állandó támadásaival

szemben lassanként ellanyhult. Az utóbbi hetekben azonban megint nagyszámban tartóztattak le protestáns lelkészeket, ami az ellenálló erőket összefogta és megadta a bátorságot ahhoz, hogy a német nép nyilvánosságához forduljanak. A 96 vezető német protestáns egyéniség kiáltványa mindenekelőtt Alfréd Rosenberg „Protestáns római zárándokok” című legújabb röpirata ellen fordul, mely a kiáltvány szerint arra a következtetésre jut, hogy a német népet meg kell szabadítani a kereszténységétől. A keresztény hagyományok, Rosenberg szerint hazugságok, csak arra jók, hogy akadályozzák az állami élet és állam alattvalóit anarchista lázadásokba kergessék. A bűnről és kegyelemlről való keresztény hittételt Rosenberg mint az „alacsonyrendűség tanát” teljesen elítéli, szerinte ez szemben áll a nemzeti szocialista világnézet hősiességéről szóló tanával és a német ember önbecsületével. A 96 aláíró ezzel szemben megállapítja, hogy Rosenberg keresztény hittételt akarja megfosztani a német népet, attól a nittől, mely történelmi útján kétségbevonhatatlanul végig kísérte s amely helyett Rosenberg ezt a népet most a hitváltoztatás belső megrendülése elé akarja állítani. Rosenberg — mondja a kiáltvány — a német népközösséget súlyos hitküzdelmek elé viszi és veszélyezteti belső békéjét azáltal, hogy vallási meggyőződésé-

Sérvén-szervezők

Orvosi tekintélyek pácienseiknek a Dr Schrötter-Kristelli tanácsos, Wien féle „PNEUMOR” pneumatikus sérvtörőt ajánlják. Mivel a „PNEUMOR” előnyei nyilvánvalóak: nem nyom, nem oszuszik földre, nem okoz bőrvízketegséget.

A pelota szabályozhatóan tölthető levegővel, könnyű, kellemes. Szakszerű tanácsokkal az alkalmazásra a cég specialista szolgálnak.

Comptuar General de Optică și Chirurgie ehem. S. Penchas & D. Mandel Bucuresti, Calea Victoriei 90.

Specialisták Clujon az Astoria szállóban 1937 november 22-én állanak a közönség rendelkezésére.

Kérjen ingyenes prospektust!

ben és népi becsületében akarja megingatni. A „Luther elleni árusítás”, mellyel Rosenberg a német protestáns-tizmust vádolja, ő maga követi el, amikor a német reformátort úgy állítja be, mintha az eredendő bün tanának ellenfele volna.

Kérdjük ezenkívül — monja többek között a kiáltvány — a nemzeti szocialista mozgalmat és a birodalom által biztosított vezetését, melynek utján egyházunk számtalan híj tagja is elősegítette: megengedhetik-e még vagy sem, hogy nyíltan valljuk keresztény hitünket, mint Isten erejét, mely népünket multjában gazdagon áldotta meg és a jövőben is meg fogja áldani? Anarchista lázadásnak fogják-e tekinteni, hogy mi eddig kereszténynek voltunk és Isten segítségével azok is fogunk maradni? A német városok és falvak keresztény templomai „művész emlékek” maradjanak-e, mint „Zeuszok és a Thor-ról szóló énekeknek templomai”, vagy pedig azok a helyek maradhatnak, amelyekben Krisztus evangéliumát hirdetik a mi népünk embereinek, anélkül, hogy a prédikátor az állam ellenségének és a nép elárulóinak tekintenek?

Benőstüher

uridivat-textilszakmában szakképzett, agilis zsidó fiatal kereskedő, aki egy elsőrangú üzlet vezetésére megfelelő képességgel rendelkezik. Referenciákkal és fényképpel ellátott kimerítő ajánlatokat (melyeket diszkrécióval visszakielünk) „BRASOV” jelge alatt a kiadóhivatal továbbít.

Zsidó közélet Nagyváradon

November második felében vagyunk, kezdődik a közéleti szezon. Napok óta úgy hullanak a nagy szavak, mint a késél hideg eső. Azt mondják, hogy akció, reorganizáció, kulturprogram, nagyszabású rendezvény, szeminárium, s az ember elégedetten dörzsölgeti a kezét. Hiába no, nagyváros vagyunk, itt van zsidó élet. Micsoda gyönyörű esték lesznek a télen...

A szezon elején összeszedtünk a váradi zsidó közéletből egy csokorravalót, s néhány odavetett, kusza vonás kíséretében megpróbáljuk azt bemutatni.

Tessék.

Ha zsidó közletről beszél az ember, rendszerint négy főcsoportot képzel el maga előtt. Van ugyebár Zsidó Párt, van Palesztina, van hitközség és van jótékonyág.

Mit jelentett itt a Palesztina-mozgalom az utóbbi években? Evtente kéthárom immel-ammal lefolytatott akcióit és néhanapján egy-egy előadást. Kivülről nézve a dolgot, úgy tűnt az egész, mint egy falusi minjan, ahol néhány zsidó összejön, imádkozik, tisztviségre licitál és szépen, nyugodtan és elégedetten hazamegy. A nép életében hiába is kerest volna a zsidó reneszánsz-mozgalom kihatásait.

Pedig Nagyváradon komoly tradíciója van a cionizmusnak. Ebből a városban, az országrész legnagyobb zsidó közösségében bontották ki a forradalom után a mizrahi zászlóját. Ezen keresztül mizrahistá garnitúra vezette a hitközség ügyeit, s ez a formáció képezte az itteni zsidó közlet legkomolyabb fórumát.

Hogy mégis miért jutott ilyen helyzetbe a cionista mozgalom? Az érvek egész légióját fel lehetne sorakoztatni. Egy kicsit a város karakterében van a hiba. A város az oka, ez a könnyedséggel és felettébb megvált város, amely nem tud lelkesedni, csak kritizálni és gyonyolítani. Aztán éppen a hitközségnél betöltött vezető pozíció kötötte le a legjobb erőket. S évek múlva, amikor az éregek kifáradtak, a fiatalok nem bírták elfoglalni helyüket.

De ez a zsidóság sorsa történelmének minden szakában. Amikor helyzete a legkiszolgáltatottabb, amikor már úgy tűnik, hogy vége, nincs tovább, akkor nem várt helyről, egészen új oldalról jön a segítség.

Körülbelül egy félvévelel ezeótt új garnitúra került a váradi cionista szervezet élére. Ebben a vezetőségben helyet foglalt Lechner József, Epstein Samu, Deutsch Jenő, Akó Gyula és dr. Rippner György.

A választás pillanatában úgy tűnt, hogy szocializmus fellobbanás ez a lelkesedés. Lesz néhány gyűlés, aztán elalszik az egész dolog. Végeredményben miért volna pont ez a garnitúra kivétel?

Az új vezetőség nem is tett nagyhangú ígéreteket, hanem csendben, zaj és feltűnés nélkül hozzáfogott a munkához. S ma ott tartunk, hogy a nagyváradi cionista szervezet kitűnően működő apparátus felett rendelkezett, ami elsősorban a kitűnő dr. Bárdos Imre érdeme, s a szervezet munkája egyre inkább érezteti hatását a zsidóság széles nép-retegeiben.

A cionista szervezet kulturprogramot dolgozott ki, s rendezvényein az országrész prominens szónokait fogja szerepeltetni. „Az idők járása, írja felhívásában, sulyosan ránknevezett és a széirózsa minden irányában szétzört zsidó nép szervezetlenül és széttagozottan áll a nagy fergeg közepette. Utmutatásra van szükség, hogy való-lái, gazdasági és kulturális javaink védelmében felvehessük a harcot”.

A november-decemberi ciklusban dr. Fried József, Freund Pál és Reisz Béla fognak a zsidóság átrétegződési és önvédelmi problémáiról előadni. A januári ciklusban zsidó irodalmi és történelmi témák kerülnek sorra, az előadók között szerepel Abrahamovits

Sámuel, Csehi-Klein Gyula, Heřmeim Adolf, Schapira Gyula és Teller Jakab.

A héber nyelv és kultúra pozíciói egyre bizonytalanabbak a gaitu országában. Ha az ember olvassa a „Brit Ivrit Olámit” (Héber Világszövetség) hivatalosát, az „Am vszéfér” (Nép és könyv) című folyóiratot, amely imponáló számokban referál a héber nyelv palesztinai térhódításairól, azt látja, hogy amikor a galutbéli országokról beszél, csak panasszal és jajszóval bírja jellemezni az itteni helyzetet. Eppen ezért különös öröm, hogy Nagyváradon, az asszimiláció fellegvárában néhány héttel ezelőtt a Héber Kör megkezdte működését.

A „Chug Ivri” (Héber Kör) a minap vezetőséget választott, amelyben többek között résztvesznek dr. Markovits József, Deutsch Dávid, Abrahamovits Sámuel és Motzen Béla.

A Héber Kör heti összejöveteleket rendez, s ezeken az összes összejöveteleken nívós viták keretében megtárgyalják a héber nyelv, nevelésügyi, irodalmi és folklór problémáit. A Héber Kör két kurzust tart fenn és most hozzáfogott egy modern héber könyvtár felállításához.

A nagyváradi zsidó közletről kapcsolatosan imi kell a cionista szervezet mögött felsorakozó csoportok munkájáról, s így elsősorban a Wizoról. Meg kell emlékezni a hitközségi intézményekről, a Teala Kórházmozgató Egyesületről, a Zsidó Nőgyűtekről a különböző álló téli akciókról, a Makkabi zsidó sportegyesületről, a Leányegylet által fenntartott napközi otthonról és a különböző kulturális megmozdulásokról.

IRON REX I.
Modell 1938
Csehszlovákiai szuper-minőség.
Szép és finom kivitel.

IRON REX I.
Európa és tengerentúli vételek. Minden szak-üzletben kérje bemutatását.

IRON REX I.
Superok királya

KÖZGAZDASÁG

Piac

A nyersbőr-árak esése tovább tart. A talpkartell ma má: egységesen lép fel a nyersbőr-áraknál is, vagy legalább is, bizonyos közös fellépés lehetőségét jelenti és így a nyersbőrpiac helyzete némileg o ganizáltabbá vált. A külföldön a nyersbőr-árak szintén visszamentek, ami annál is inkább kihat a belföldi piac alakulására, mivel minden számottevőbb bőrgyár nagyobb mennyiségű külföldi nyersbőrt importált. Az elmúlt héten ke-eken 8 százalékkal estek az erdélyi piacon a nyersbőrök és az árak lemozsolódása a beszeg megindulása óta meghaladja a 20 százalékot.

A készbőrpiacra a nyersanyag-árak esése természetesen nagy nyugtalanságot keltett, hiszen a további áremelkedéstől félve a kereskedők nagy készleteket halmoztak fel, amelyek értékesítése a hosszú és a-nyalig mege-őz miatt csak vontatottan halad. Az áresésről szóló hírek még fokozták ezt a nyugtalanságot. Szakkörök megállapítása sze-int a bőrgyárakra hárul most az a feladat, hogy a keeskedelmet a nagyobb veszteségektől meg-ővják azzal, hogy á-politikájukat kellő óvatossággal irányítják és az árakban csak akkor alkalmazkodnak az alacsonyabb nyersbőr-árakhoz, amikor a kereskedők felhalmozott készletei némileg megapadtak.

A talpkartell magatartását is sokat vitatják most szakmai körökben. A talpkartell, amelynek kötelekébe 23 gyár tartozik, kifejezetten hangsúlyozta, hogy áresésről egyelőre nincsen szó, mivel a gyárak most még mindig a drága nyersanyagot dolgozzák fel és így a talpárak revíziója egyelőre nem aktuális. Más oldalról viszont azt hangoztatják, hogy a talpkartellnek nincsenek megfelelő eszközei az árak betartásának ellenőrzésére és biztosítására. Így aztán elég gyakran felüti a piacon fejét a fekete árú, olyképpen, hogy állítólag egyes kartellgyárak nincsenek megelégedve a kartell-árakon való eladások lassúságával és olcsóbb árakon is eszközölnék titokban eladásokat. Emiatt egyes beavatottak azt is tudni vélik, hogy a talpárak azon vezető tagjai, akik ezt a manővert nem engedhetik meg maguknak, komolyan foglalkoznak a kartellárak revíziójának, illetve csökkenésének kérdésével, miáltal a zugeladások elveszítének rentabilitásukat.

Rövid üzleti hírek

A szeszmonopol igazgatósága elhatározta, hogy a vásárolt szilvából főzött cukját három lej 10 banis illeték alá vonja centifokonként és dekaliterenként, míg a szilva-termelők által főzött cukja továbbra is 1.30 lejes illeték alá esik.

„Az I. G. Farbenindustriának igen nagy összegreke rugó befagyott követelése van Romániában. A követelések egy részének mobilizálása érdekében a napokban Romániában

tartózkodott Bosch, az I. B. Fa-ben elnök-igazgatója, akit dr. Bulia János cluji tisztí főorvos kísért el és kalauzolt romániai útján. Bitesüléseink sze-int a Farbenindustrié Braszó mellett új ipartelepét állít fel, amely kizárólag vistra műselyem fonalat fog előállítani.

Kik nyertek az Inzestrare-kötvénysorsoláson?

Egyenként 1200 lejt nyertek a következő Inzestrare-kötvények:

2783401-420,	2785541-560,	2789801-820,
2819882-900,	2828921-940,	2833041-060,
2856801-820,	2858241-259,	2876941-960,
2877941-960,	2897781-800,	2898681-700,
2899141-160,	2905081-100,	2922001-020,
2933781-800,	2937261-280,	2944141-1558,
2944160,	2963361-380,	2967721-740,
2983001-020,	2994961-980,	29996621-638,
29996640,	2997441-460,	3012981-13000,
3017121-130,	3017132-140,	3028861-880,
301341-360,	3064381-400,	3074521-540,
3076141-160,	3078081-100,	3084201-220,
3096441-460,	3114581-580,	3116621-640,
3126001-020,	3130061-080,	3130331-400,
3130421-440,	3131261-280,	3134321-340,
3137741-760,	3140061-080,	3143841-860,
3144121-140,	3157101-120,	3158121-140,
3175559-560,	3176641-660,	3183321-340,
3201841-860,	3206841-860,	3209701-720,
3212561-580,	3212961-980,	3217721-735,
3217737-740,	3223801-820,	3234801-812,
3234814-820,	3236841-860,	3243461-4668,
3243470-480,	3248401-420,	3260201-220,
3283541-560,	3287081-100,	3288001-020,
3302721-740,	3305701-720,	3306621-040,
3321941-956,	3321958-960,	3363001-006,
3363008-020,	3368001-015,	3368017-020,
3380121-14,	03383281-300,	3388201-220,
3400241-260,	3402621-640,	3406321-340,
3407401-420,	3418901-920,	3420261-280,
3420641-660,	3434601-620,	3443741-760,
3449921-940,	34566361-380,	3479421-440,
3485121-140,	3496541-560,	3499241-260,
3511021-040,	3513821-840,	3516816-880,
35375581-600,	3540421-440,	3553761-780,
3566341-358,	3566360,	3575281-300,
3591601-620,	3594321-340,	3594841-860,
3599361-380,	3601981-2000,	2609881-885,
3609887-900,	3611661-680,	3615121-140,
3617141-160,	3621201-202,	3621204-220,
3638641-660,	3639981-40000,	3645341-360,
3646001-020,	3646101-120,	3649961-980,
3655181-200,	3665881-900,	3668841-860,
3680901-920,	3684821-840,	3684981-983,
3684965-85000,	3686641-660,	3687661-680,
3707761-780,	3708821-840,	3710281-300,
3711721-740,	3719881-900,	3725221-240,
3727481-500,	3731521-540	(Vége.)

Szerkesztői üzenetek

J. Z., A'ad. Nb. sorait, sajnos, nem kapunk meg. Kérjük sziveskedjék kérdéseit megismételni.

inkább ostobaság, mert nem használ. Ellenkezőleg, a fájdalmak gyengítik ellenállóképeségünket, csökkentik életenergiánkat és sorvasztják testünket. Ezekből a meg gondolásokból következik az a hihetetlen kedveltség, melynek minden fájdalmat azonnal megszüntet.

ALGOCRATINE

az egész világon örvend. Ischias és kösvény, czúz és neuralgiák okozta fájdalmat, fogfájást, menstruációs fájdalmakat, hülléses bajokat Algocratine azonnal megszüntet. Algocratine praeventiv szer és gyógyszer, megelőzi a betegséget és gyógyít.

Gyógyszertárakban és drogériákban kapható

Ne váljon el a huzás előtt!

Margulius Hermann házaló rövidárúkkal a nagy piacon, a sorsjáték huzásán egy millió lejt nyert. Egyedüli élvezője lesz ennek az összegnek, amely-e annyian vágnak, anélkül, hogy játszanának és amelyet annyian kívánának az évek és a gondok sulya alatt nyugodó családokban. Margulius Hermann néhány hónappal ezelőtt megnősült. Az Olteni uccán lévő egyik kis fűszerüzlet tulajdonosnőjét vette el. Minthogy azonban saját üzlete nem hozott annyit, hogy az biztosította volna tulsulyát a családban, a felesége lemondott egy olyan férfi támogatásáról, aki ahelyett, hogy keresne, megelégedett azzal, hogy állhatatosan játszott a sorsjátékon. Rövid idő múlva elváltak. A férj kénytelen volt Craiovara költözni, ahol okonai élnék és ahol valamelyes kereskedői híre is van. A sorsjegyváda tisztviselője, aki a huzás után sorra felkeste Margulius Hermann lakásait, hogy valahol megtalálja, végre is eljutott az Olteni uccában levő kis boltba is, ahol természetesen megtalálta a volt Marguliusné, de a férjét nem. A pult mögött, amelyet Margulius ur nemrég hagyott el, a szetencsétlen asszony jövedvéven került elő: a bolt minden látogatója szokás szerint vevő. De ezuttal másként állt a dolog. Az üzlet tulajdonosnőjének fogalma sem volt: óia, hogy a sors milyen csapást készit számára és hogy utának a kitaratása, aki bizalommal várta a szerencsét, megfogja büntetni az elhamarkodott lépést, amellyel elitelt egy férjét, aki bizott szetencsésében. Természetesen a hölgy eltagadta Margulius urat és azt állította, hogy nem lakik ott és a férje sem volt soha. Nem tudta megérteni, miért édeklődik valaki egy szegény házaló kereskedő iránt, aki annyit sem érdemel meg, hogy élettársa legyen. Mikor megmondták neki, hogy Margulius Hermann egy milliót nyert, minthogy bizalommal játszott a sorsjátékon, a hölgy elképedt. — Mennyit? — Egy millió! — Fájdalmasan sóhajtot — talán a-a gondolt, mi történt volna, ha a millió az övé is lett volna és csodálkozva ismételte: — Hogyan? Hermann? Egy milliót? A volt Marguliusné bizonyára sajnálja, hogy tulkoán és tulságosan radikálisan akarta kigyógyítani u-at az árthatlan és olcsó szenvedélyből, a sorsjátékon való játszásból, miáltal sikerült saját magától eltávolítani a szerencsét. — Nem volt iszakos, nem játszott kartyaklubbán. Mindössze egy szenvedélye volt: a sorsjáték. Mi-t nem nyert korábban? Késői bánat. Margulius Hermann most egyedül örvend egy olcsó és ártatlan szenvedély eredményének. Nyolcszáz lejt köitött és egy milliót inkasszált.

Felvágta ereit a temető egyik sírhantján. Tegnap délután öt órakor a házsongárdi temető 6-e az egyik sír mellett eszméletlen asszonya bukkant, akinek két karjából dől a vér. A zsebében talált írásköböl kiderült, hogy Kóde Antalénak hívják. A mentők a sebészeti klinikára szállították, ahol műtétet hajtottak vég-e rajta, de segíteni már nem lehetett. A műtét után néhány óra múlva kisenvedett. Az öngyilkosság ügyében az V. kerületi kapitány folytatta le a nyomozást. A hozzátartozók vallomásából kiderült, hogy az öngyilkos 60 éves asszony operáció előtt állott és valószínűleg a műtétől való félelmében menekült a halálba.

Az Ugir önkéntes menti

Miképpen

Cluj, november 17. kormány felhívást in-péhez, hogy anyagi h-tetőleg mindenki veg-gati határ mentén f-ditések költségeiből. hívásban elsősorban egyes szakmai szövet-kormány, amely egy megyei és városi hat-gyűjtés megszervezés-tósan kóbe.

Az Ugir, mint a gy-szágos képviselote, m-foglalkozott a kérd-hogy a gyűjtést, am-hozzájárulását illeti, egységesen irányítja. cu volt miniszter, k-személyes elnöklétéve-nevezett ki az Ugir-minden ipari szakma

Egy meré

Varsó, november ranny jelentése szeri-nes összeesküvést Missennek, az ismert néhány nap előtt tö-ezzel áll összefüggés-ben fényképész volt, a-be engedtek. Ugy lá-tor ellenségeinek sik-keznie és rávenni ar

AMERIKA K-vere mindenki bis-SONJA HENNIE-dettel négy napon-jük: „MIMI, A-értök véleménye s-pompás komikus ALICE FAY és

Tüntető London

A királyi ban

Januárban

London, november királyi tegnap délbe-érkezett. A Victoria-nagyi egyenruhába Chamberlain vezetés-jai, a tengerészet, a reprezentánsai, lord-és a társadalmi elők-Ja fogadták. A két-vélyesen üdvözölte e-után elhaladt a kar-öltözött gárda disz-vetőleg az udvari dí-és a gloucesteri he-Buchingham palota-„Kék szalóban“ E-ka. A londoni nép m-vözölte a királyi ver

A londoni sajtó-nagyjelentőségűnek-utját. London, november-kingham palotában-ketten György kirá-tat mondott Lipót-folytatta: „A jövő-tositőket tartogat-ke érdekében, amit

Egy nagy kereskedelmi vállalat volt vezetője,
Bucurestiben jól bevezetve, elsőrendű referenciákkal, keres komoly képviselöket
Bucuresti részére. Ajánlatokat „Reprezentante Bucuresti” jelígre a kiadóba.

Az Ugir gyűjti össze a vállalatok önkéntes hozzájárulását a határmenti erődítések költségeihez

Miképpen írhatók le az adományok a jövő évi mérlegből?

Cluj, november 17. Ismeretes, hogy a kormány felhívást intézett az ország népéhez, hogy anyagi helyzetéhez képest lehetőleg mindenki vegye ki részét a nyugati határ mentén folyamatban lévő erődítések költségeiből. Természetesen a felhívásban elsősorban a vállalatokhoz, az egyes szakmai szövetségekhez fordult a kormány, amely egyben felszólította a megyei és városi hatóságokat is, hogy a gyűjtés megszervezésénél járjanak hathatósan közbe.

Az Ugir, mint a gyáripari vállalatok országos képviselője, már több alkalommal foglalkozott a kérdéssel és elhatározta, hogy a gyűjtést, ami az ipari vállalatok hozzájárulását illeti, a kezébe veszi és egységesen irányítja. A napokban Slavescu volt miniszter, központi Ugir elnök személyes elnökletével egy szakbizottságot nevezett ki az Ugir központja, amelyben minden ipari szakma reprezentánsa részt-

vesz és az önkéntes hozzájárulások kérdésében ez a bizottság fogja az egyes iparvállalatokkal a közvetlen kapcsolatot felvenni. Az Ugir így eljárva reméli, hogy a kormány felhívásának a nagyipar kellő méltósággal és egységes szervezethez fog tudni eleget tenni.

Az egyes városokban is megindultak a gyűjtési munkálatok. A kolozsvári pénzügyintézetek is a napokban jelentek meg a primári hivatalban, ahol felajánlották önkéntes hozzájárulásukat. Ez alkalommal az a kérdés merült fel, hogy a vállalatok által adandó hozzájárulások az évről-évre mérlegekben miképpen lesznek leírhatók. A vállalatok ugyanis el akarják kerülni, hogy a hozzájárulásukat a jövő évi adókövetéseknek a fiskus az adóalapba beszámítsa. A kolozsvári városi tanács ez értelemben felvilágosítás végett megkereséssel fordult a pénzügyi kormányhoz.

Egy fényképész pokolgépes merényletet akart elkövetni Sztalin ellen?

Varsó, november 17. Az Express Pórnappal jelentése szerint újabb Sztalinellenes összeesküvést leplezték le. Martin Missennek, az ismert nevű fényképésznek néhány nap előtt történt letartóztatása ezzel áll összefüggésben. Missen az egyetlen fényképész volt, akit Sztalin közelségébe engedtek. Ugy látszik, a szovjetdiktátor ellenségeinek sikerült őt megkönyvéknie és rávenni arra, hogy hozzájuk

csatlakozva pokolgépes merényletet kövessen el Sztalin ellen. A dolog valahogy kitudódott és a filmoperatőr fényképező gépében megtalálták az odarejtett pokolgépet, amelynek a Sztalin dolgozószobájában készítő felvétel alkalmával kellett volna robbanni. A robbanás ereje feltételezhetően darabokra tépte volna Sztalint. Az összeesküvést azonban leleplezték és Missennel együtt többeket letartóztattak.

AMERIKA KÖZKEDVELT KOMIKUSAI, A HÁROM RITZ FIVER névére mindenki bizonyára emlékszik, mert a JÉGHERCEGNŐ című filmben SONJA HENNIE mellett ők voltak a darab sztárjai. Most láthatók mai kedvvel négy napon keresztül a SELECT mozgóban, ahol legújabb slágerfilmjük: „MIMI, A GAZDAG EMBER LEÁNYA“ kerül bemutatásra. Szakértők véleménye szerint e ragyogó film az utóbbi évek legjobb vigjátéka. A pompás komikusok mellett Hollywood két legszebb szőke sztárja szerepel: ALICE FAY és MADELEINE CARROLL.

Tüntető szívélyességgel fogadták Londonban Lipót belga királyt

A királyi banketten a belga király az angol-belga jóviszonyt hangsúlyozta ki

Januárban Párizsban is hivatalos látogatást tesz a belga király?

London, november 17. III. Lipót belga király tegnap délelőtt az angol fővárosba érkezett. A Victoria pályaudvaron a tábori nagy egyenruhába öltözött VI. György, Chamberlain vezetésével a kormány tagjai, a tengerészet, a légügy és a hadsereg reprezentánsai, lord Twyford lordmajor és a társadalmi előkelőségek nagy csoportja fogadták. A két uralkodó rendkívül szívélyesen üdvözölte egymást. III. Lipót azután elhaladt a karmintpiros egyenruhába öltözött gárda díszszázad előtt és ezt követően az udvari diszhintóban VI. György és a gloucesteri herceg társaságában a Buckingham palotába hajtott, ahol a „Kék szalónbán“ Erzsébet királyné fogadta. A londoni nép mindenütt melegen üdvözölte a királyi vendéget.

A londoni sajtó továbbra is rendkívül nagy jelentőségűnek mondja Lipót király utját.

London, november 17. (Rador.) A Buckingham palotában tegnap este adott banketten György király, miután istenhozzát mondott Lipót belga királynak, így folytatta: „A jövő igen értékes békebiztosítékokat tartogat számunkra, azon béké- érdekekben, amit a világ összes nemzetei

szívük mélyéből kívánnak. Lipót király köszönetet mondva a fogadtatásért, rámutatott arra, hogy Belgium olyan biztos támaszt fog találni Angliában, amely győzelmesen haríthatja el a belga föld ellen bármilyen fenyegetést. Lipót király végül reményét fejezte ki, hogy semmi sem fog árnyékolni a belga-angol jóviszonyra, ami Európa javát és boldogságát szolgálja.

Róma, november 17. (Rador.) A Stefani jelenti Párizsból, hogy Párizsban olyan hírek járnak, miszerint Lipót belga király januárban hivatalos látogatást tesz a francia fővárosban, ahol Lebrun elnök vendége lesz.

TURISZTIKA

Az Erdélyi Kárpát Egyesület november hó 21-én a következő kirándulást rendezi: Gyalog: Arpád csucs, Magura völgy, Feregyó, Kis Magura és bükk menedékház. Indulás reggel 8 órakor az egyesület Str. Brati- anu 24 sz. alatti helyisége elől. Vendégeket szívesen lát az egyesület.

ARANYSOROZAT 1938

KIS HAVI RÉSZLETRE

Berlinbe érkezett lord Halifax

A német és francia sajtó a lord berlini utjáról. Edén könnyebben megbetegedett

Berlin, november 17. (Rador.) Lord Halifax ma délelőtt 8.43 órakor ideérkezett. Az állomáson Sir Neville Henderson angol nagykövet és Bülow Schwante meghatalmazott miniszter fogadták.

Mint Berlinből jelentik, a német lapok esti kiadásaikban részletesen foglalkoznak a lord személyével, utazásának jelentőségével és céljával, megemlítve, hogy 4 napot fog a Harmadik Birodalomban tölteni.

A Völkischer Beobachter (Hitler lapja) így ír:

„Amikor Halifax Németország területére ér, meg lehet győződé arról, hogy nagyon szívesen látott vendég lesz. Berlin már régen várta az alkalmat bizonyos kérdések tisztázására, bár ez a mostani, még nem fog megoldást teremteni. Egyes angol lapoknak azon megállapítása azonban, hogy Halifaxnak informálódnia kell a nemzeti szocializmus mibenléte és a német külpolitikai felfogás felől, téves. Ellenkezőleg: Németországot kell felvilágosítani az angol elgondolások felől, mert a brit külpolitika állandó meglepetéseket rejteget, amint azt a brüsszeli konferencia is igazolja és amin a világbirodalom érdekeinek kuszáltsága miatt nem is lehet csodálkozni. Berlin azonban ez nem érdekli, mert kizárólag arra kíváncsi, hogy London mennyiben hajlandó belátni a nagy német tömegek létét, vagy nem létét jelentő gyarmatokhoz való jogait. Itt sem kíván mást, mint azt, ami az övé volt.“

A francia lapok Halifax berlini utjáról

Lord Halifax berlini utja foglalkoztatja a ma reggeli párizsi lapokat is. Az Epoque szerint Anglia rövidesen tudni fogja, hogy a Németországnak tett engedelmények egye-

nes következménye a birodalom „étvágyának“ megnövekedése. Az angol-francia viszony semmit sem fog szenvedni és Neville Chamberlain ezt ki is jelentette az emult héten. Ez lehetné teszi, hogy nyugodtan tekintsünk lord Halifax berlini útja elé — fejezi be cikkét a lap.

Az Excelsior megállapítja, hogy a mai angol-német tárgyalások valószínűleg tisztázzák a német misztifikáció által elhomályosított nemzetközi helyzetet.

Egyidejű londoni jelentés szerint Edén a lord Halifax-szel lefolytatott megbeszélés után orvosai tanácsára haza vitette magát és lefeküdt, mert Brüsszelben erős hűlést szerzett magának. Betegsége nem veszélyes.

Öregemberek betegségeinél és neurasthénások bajainál, kiváltképp, ha azok renyhé bélműködéssel és megzavart emésztéssel állnak összefüggésben, akkor reggelenként egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűviz sokszor igazi jótétemény! Kérdezze meg orvosát.

Erélyes katonai akció Palesztinában

Jeruzsálem, november 17. A szíriai határon többszáz főnyi arab banda lépett át Palesztinába. A behatoló terrorcsapatok és az angol helyőrség között, annak ellenére, hogy az angolok repülőgépeket is alkalmaznak, több mint 10 órája tartó harc folyik. A halottak számáról jelentés nem érkezett. Ugyancsak Jeruzsálemből közlik, hogy a legutóbbi 24 óra viszonylagos nyugalomban telt el.

Beszélgetés Fenyves Loránd palesztinai hegedűművésszel, aki Mussolininél nem tudott vacsorázni, mert csak kósert eszik

Fenyves Loránd karrierje Budapesttől—Palesztináig és onnan a világhírre

Budapest, november 17. Fenyves Loránd és Alice, a palesztinai szimfonikus zenekar művészei láttak egy este lakásukon vendégül. Fenyves Loránd ma a Hubermann zenekar első hegedűse és a nemzetközi világban elismert hegedűművész. Még husz éves sincs ez a nyurga, fekete fiatalember, aki már öt éves korában kezdett hegedülni és tizenegy éves korában a budapesti zeneakadémia kitüntetett növendéke volt.

— Első hangverseny-körutamat 1932-ben 13 éves koromban végeztem, — mondja — édesapám vezetett Bécsben, Zülichben, Vintthuron és Genfben keresztül. 1933-ban meg kellett ismételnem utamat. Ekkor már az egész német és francia sajtó nagy elismeréssel és dicsőréttel nyilatkozott rólam. 1934. március 22-én a zeneművészeti főiskola nagyszabású koncertjén részt vettem, zenekar kísérettel a Beethoven hegedűversenyt játszottam. A zenekart ekkor maga Hubay Jenő vezényelte. Még ebben az évben Weingartner Félix vezényletével a Weingartner hegedűversenyt játszottam. En előző: Budapestben, 1934 júniusában, 14 és fél éves koromban már állami művészi oklevélhez jutottam és megnyertem a Hubay jubileum nagydíját.

Ezután következtek a külföldi sikerek. Fenyves már 1934 novemberében a sóban a Beck lengyel külügyminiszter feleségének tiszteletére rendezett hegedűversenyen Csajkovszki hegedűkoncertjét játszotta. Majd hollandiai turnéja indult, ahol Willy Mengelberg vezényletével három zenekari hangversenyt játszott. Ausztrián, lengyelországi és olaszországi hangversenyén érte életének egy nagy kitüntetését Fenyves Lorándot.

Nevezetes vacsora Mussolininél

— Első rádiószereplésem — mondja Fenyves — Rómában volt 1935 nyarán. A hangversenyt hallgatta Mussolini is és meghívott villájába, ahol családja és vendégei körében meg kellett ismételnem a hangversenyt. Amikor a családi hangverseny véget ért, vacsora hívták meg. A vacsora a Duce intim családi körében telt el. A Duce meglepetten kédezte, hogy miért nem eszem és erre elmondtam neki, hogy édesanyámnak ígéretet tettem, hogy nem eszem, csak a zsidó vallás által előírt ételeket. Mussolini azonnal megérette ezt, megveregette a vállamat és az egész este folyamán barátságával tüntetett ki. Azt mondta, hogy csak az elvű emberek becsüli.

A Hubermann zenekar tagja

— Hogy került a palesztinai zenekarba? — kérdeztük.
— 1936 őszén történt ez a gyökeres változás életemben. Hubermann Hubay Jenőékkel volt ebédem. Váratlanul megszólalt nálunk a telefon és édesapám közölte, hogy Hubay kéret. Hubay röviden ezt mondta: „Loránd fiam, Hubermann náim van, meg akar téged hallgatni, gyere azonnal ide és kíséret is szerezz magadnak”. Elpirultam az örömtől, abbahagytam az ebédet és átszálltam Farnady Edithhez. Taxin mentünk a Hubay palotába. Hubermann pár szóval üdvözölt és azonnal játszatni kezdett. Láthatólag meg volt elégedve. Öttingyárt el is utazott, de másnap 65 szavas táviratot kaptam tőle, hogy utazzam Bécsbe. Így történt, hogy már a zenekar szervezése idején, 1936 novemberében hajóra szálltam nővéremmel, aki szintén Hubay növendék, hegedűművész és most ő is rendes tagja a palesztinai zenekarnak.

Fenyves palesztinai munkája

— Palesztinában nagy élvezet zenésznem lenni, mert itt szeretik, becsülik a zenét és a zenészt is komolyan értékelik. Ott ez év március 31-én játszottam a zenekarral, mint szólólista. Paganini D-dúr koncertjét játszottam, saját kádenciámmal. Toscanini összes hangversenyén én voltam a szólólista. Palesztinában magyar zsidókból triót alakítottam, melynek zongoristája Vincze Krausz Ilonka, cellistája dr Vincze László és én vagyok a primárius. Nyolc sikeres hangversenyt rendeztünk a trióval.

Fenyves ezután a legnagyobb elragadtatással beszélt Toscanini zenészi és emberi kvalitásairól.

— Juniusban Jeuzsálemben Hubay emlékhangversenyt rendeztünk, amelynek jövedelméből hat magyarországi zsidó gyermek részére létesítettünk alapítványt.

Fenyves Loránd, a mélyen zsidóérzésű hegedűművész már szép karriert futott meg,

de még mindig pályája kezdetén áll. Mindenfelé hangversenyekre hívják s már 1938-ra is foglalt minden dátuma. A világ hegedűművészeinek élén haladó zsidó elitgárda egyik legreményteljesebb tagja, akit elpöccseltetlen szálak fűznek Palesztinához és zsidó mivoltához.
Cs. Pap Iolya

SPORT

Erdély legjobb vívói neveztek a Haggibbor vívóversenyére

Cluj, november 17. (Az Uj Kelet tud.) Az idei vívószázón a Herczeg-kupa versenyekkel indul. A három fordulós verseny első részét vasárnap bonyolítja le a Haggibbor. A versenyre Erdély legjobb vívói: a Nagyvárad SE, a szatmári SE, a temesvári Electric, az aradi Hakoah és a marosvásárhelyi Makkabi legjobb versenyzői neveztek. A Haggibbor minden vidéki egyesület két-két versenyzőjét ingyenes ellátásban részesíti, hogy ezáltal is minél nagyobb számú vívó részvételét biztosítsa. A verseny színhelyén, az egyesület Calea Marechal Foch 10. szám alatti termében serény előkészületek folynak. A nézők, külföldi mintára, emelvényről követhetik majd figyelemmel a küzdelmeket. A rendezőség hatalmas fényerejű reflektorokat szereltet fel. A Haggibbor dacára hatalmas kérdéseinek, úgy határozott, hogy a Herczeg-kupa versenyek első fordulóját propaganda jelleggel, belépődíj-kényszer nélkül teszi hozzáférhetővé a sportkedvelő közönség számára. A nevezők névsorát ismertetni fogjuk.

Románia készül Egyiptom ellen

Bucuresti, november 17. (Az Uj Kelet tud.) Románia labdarúgócsapata december 12-én Kairóban világbajnoki selejtezőt játszik Egyiptom válogatottjával. A mérkőzésre az előkészületek megkezdődtek. Mindezekelőtt is elhatározást nyert, hogy vasárnap a Venus ellen egy válogatott csapatot állítanak ki azokból a csapatokból, amelyek vasárnap nem szerepelnek a bajnoki programon. Ezt a válogatott csapatot a Rapid, Ripensia, NAC és Juventus csapataiból a következőkben állították össze: Dávid, Dragomirescu—Burger, Vintila—Juhász—Brandabura, Oana—Kovács—Barátky—Palmer—Dunareanu.

A válogatóbizottság elhatározta, hogy a válogatott mérkőzésen kívül a vasárnapi bajnoki mérkőzéseken megfigyelők útján fogják a számbajáható játékosok formáját ellenőrizni.

Az eheti bajnoki program egyébként a következő:
Bucurestiben (csütörtökön) Venus—Dragos

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Csütörtök fél 9: A pozsonyi kaland. (Rendes bérlet 13. Irodalmi bérlet 7. szám.)

Péntek fél 9: Budai Nagy Antal. (Diszeloadás a kalotaszegi jobbagyforradalom 500 éves fordulóján. Az Erdélyi Református Egyházkerület közgyűlésének tiszteletére. Részben új szereposztással.)

Szombat d. u. 4: A pozsonyi kaland. (Ifjúsági előadás, kizárólag az iskolák részére, a pénztár nem árusít jegyet.)
este 9: Sárgapitykés közlegény. (Heted-szer.)

Vasárnap d. u. 3: Cigányszerem. (Olcsó helyárakkal.)
d. u. 6: 3:1 a szerelem javára. (Tizenharmadszor.)
este 9: Sárgapitykés közlegény. (Nyolcadszor.)

Pénteken este: Budai Nagy Antal

Ünnepi diszeloadás keretében. az erdélyi ref. egyházkerület közgyűlésének tiszteletére kerül pénteken este színre Kós Károly hatalmas színműve, a Budai Nagy Antal.

E hét végén három egymásutáni estén újra műsoron van a szezon nagy slágere, a

Sárgapitykés közlegény

Humort, dalt, paródiát nyújt önnök 20 teljesen új sláger keretében 5 nyelven

Dela Lipinskoja,

a világhírű előadóművész nő egyetlen hangversenyén 23-án, kedden este a Magyar Színházban.

A jövő hét nagy művészi szenzációja:

A roninok kincse

Kállai Miklós világhírű lett, monumentális japán tárgyú színműve, A roninok kincse lesz a színház legközelebbi ujdonsága. Nagyobb szabású izgalmasabb, lebilincselőbb, kiállítású darab évek óta nem szerepelt színházunk műsorán.

ROYAL MOZGO MUSORA:

Ma: Orgonavirágzás. Minden idők leghatalmasabb filmje. Főszerepekben: Jeanette MacDonald és Nelson Eddy. Számozott jegyelővéte. Telefon 27-73. Előadások kezdete: 2.30, 5, 7.20 és 9.30 órakor.

URANIA MOZGO MUSORA:

Csütörtök, péntek, szombat és vasárnap: Csokvársár. Elragadó bécsi operett, főszerepekben: Liane Haid, Theo Lingner, Heinz Rühmann, Hans Moser.

CAPITOL MOZGO MUSORA:

Premier! Fehér rabszolganők. (Ut Rio felé.) Szigoruan felnőtteknek! Főszereplők: Nagy Kató, Pier-e Richard Willm. Műsor előtt: Világhírű.

EDISON MOZGO MUSORA:

Két szenzációs film: I. Kati. Főszerepekben: Gaál Franciska, Verebes Ernő. Női Károly vigjátéka, Brodsky Miklós zenéje. II. Az örült zseni. Főszerepekben: Boris Karloff.

APRÓ

HÍRÜZETÉSEK

Egyesületi közlésül egy új 2 lej, vasárnap betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állatkerekednek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegzetes levelet csak új továbbítunk, ha postabélyeg mellékelve van.

Hívtó előpóty megrendelhető Weisz Mészénél. Str. Vladimirescu 6. Telefon 16-48.

אין אנושרער קולטורשיסלער וואו און אין זון ארבייטונג אין קאנוורטשאפט ווע דען שרענג רעקוויזיציע לשתרילונג ארייננאמען שריפטליכע מוסקט ונדן צו וויסן אן.
Thora im Dorech H-cz. Iclod jad. Some.

Kertes házban, teljesen különálló elegánsan burorozott szoba terasszal kiadó. Két személynek is. Értekezni Str. Regalá 56.

Katonai költészetségének eleget tett fiatal zsidó divat-, kézmű- és rövidúru kereskedő-ség, román-magyar-német nyelvtudással, állást keres. Cim a kiadóban.

Jókában levő perzsabundát keresek megvételre. Megkereséseket vagy címeket a kiadóhivatal továbbít.

Fiatal elektrotechnikus (villany- és vezetékszerező, kislakatos) állást keres. „Szorgalmas” jelégére a kiadóban.

Megnöszülne vagy benöszülne izr. érettségizett droguista. „Komoly” jelégére a kiadóba.

Vezetői állást nagyobb ipari vagy kereskedelmi vállalatnál keres román szülletésű, kitűnő asszektetetésű, 4 nyelvből perfekt volt magasrangú tisztviselő. Szives ajánlatokat „Abszolút megbízható” jelégére Rudolf Mosse Cluj, Reg. Ferdinand 5. továbbít.

Kiadó szép burorozott szoba kapumelletti bejárattal, fürdőszobahasználattal. Gen. Berthelot 25.

Cukrászdámat hideg bufféval kibővítettem, állandóan kaphatók halak, májpástétom, heringsaláta, stb. Szenóvics és teasütemény. Esküvőt vagy más hasonló ünnepélyeket vállalunk. Házhöz is megyünk. ADLER cukrász Str. F. David 18.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

HÍRÜZETÉSEK

HIRÜZETÉSEK AZ UJ KELETBEN

HÍR

Gerhart Hauptmann

A hetvenöt éves Gerhart Hauptmann elhunyt. A hivatalos okmányok szerint szombaton, miután sok valósággal agyonütötte magát, husz oldaláról a wiesbadeni kastélyát, és beszél nevével, ahogyan náciápot tart kitergetve, ahogy könyveit rendezte elő teregeti egy náci. Arról nincsenek fotók, hogy hogyan dolgozik, vagy hogyan ad instruktív legújabb darabjait. Gerhart Hauptmann nem született. Hetvenedik évében, 1932-ben, akkor otthon, a nép és az úgy, ahogy mások hűgények és elnyomottak.

Abban az ünneplésben vettek az irodalom világra Roland és Bernhard színtörtéket jókívánságokkal egy magasabbra emeltországban költő gondolkodott, el jött, a hódolat koszorúját szokat költötték hozzá, égett a birodalom színpadon.

Keramiak

Világbüszkeség volt a „Hannele” és zője. Külső elismerés nélkül visszavonult, Prága, és K. Megnyerte a Goethe Grillporzer-érmét, egy kutatóintézetet állított fel, a költségtérnek analízis. Hauptmann-irodalom zésére. A fia — aki nagyon szegény származású volt — vette el. Igaz, sze egy évig tartott, de jellemző a költő Hauptmannról egyik állapította, hogy elvédte, passzív és védtelen, nem az agyallásos, akik a szíve nem olyan, mint Goethe főképpen és logikus szöveges természet, Goethe antik, nyugodt. Korának költője emberiséget és embereket költője. Csak t

Antal
...ülésének tisztelői...
...dalai Nagy Antal...
...gy slágere, a...

...5 nyelven

...iden este

...re, A roninok kin...
...abb, lebilincselőbb...
...rán.

MUSORA:
...nden idők leghatal...
...erepekben: Jeanette...
...Eddy. Számozott...
...27-73. Előadások...
...0 és 9.30 órakor.

MUSORA:
...mbat és vasárnap...
...ó bécsi operett, fő...
...Haid, Theo Lingen...
...ans Moser.

MUSORA:
...anók. (Ut Rio felé.)...
...knek! Főszereplők:...
...Richard Willm. Mű...
...ó.

MUSORA:
...Kati. Főszerepben:...
...ebes Ernő. Női Ká...
...szky Miklós zenéje...
...Főszerepben: Boris

RO
TÉSEK

...2 lej, vastagság...
...aprókítás 20 lej...
...szálek kedvezmény...
...re fizetendő. Jelleg...
...tunk, ha portobélyeg...
...van

...rendelhető Weisz M...
...6. Telefon 16-48.

...קני תעודות אים...
...אויסלונג אים קא...
...רעגלעך רעגלעך...
...אונטער זיין יא...
...ז. יעלוד יאד. סומע.

...különálló elegáns...
...szal kiadó. Két sze...
...tr. Regalá 56.

...enek eleget tett fiatal...
...rövidáru kereskedő...
...német nyelv tudással...
...dóbat.

...bundát keresek meg...
...vagy címeiket a ki...

...us (villany- és viz...
...atos) állást keres...
...a kiadóban.

...nősöme izr. érettségi...
...y" jellegre a kiadoba.

...bb ipari vagy keres...
...eres román születésű...
...4 nyelven perfekt...
...viselő. Szíves ajánla...
...zható" jellegre Rudolf...
...inand 8. továbbít.

...tt szoba kapu melletti...
...bahasználattal. Gen.

...büffével kibővítettem...
...halak, májpástétom...
...dvics és teasütemény...
...hasonló ünnepélyeket...
...gyünk. ADLER cuk...

LEJEG:
...AZ UJ KELET...

HIREK

Gerhart Hauptmann jubilál

A hetvenöt éves Gerhart Hauptmann ünnepelte a hivatalos Németország az elmúlt szombaton, miután előzőleg a náci-lapok valósággyal agyonirták a költő magán-életét, husz oldalról fotográfálták le agnatorfi kastélyát, ahogy a verandán ül és beszél nejevel, ahogy sétál, ahogy egy náci-lapot tart kitergetve maga előtt, ahogy könyveit rendezgeti, ahogy maga elő teregeti egy náci-lap legújabb számát. Arról nincsenek fotográfiák, hogy a költő hogyan dolgozik íróasztala mellett, vagy hogyan ad instrukciót a rendezőnek, aki legújabb darabjával foglalkozik. Mert Gerhart Hauptmann öt évvel ezelőtt is ünnepelt. Hetvenedik születésnapját ülte meg 1932-ben, akkor még költő volt „az otthon, a nép és az együttérzés költője”, úgy, ahogy mások hódoltak neki „a szegények és elnyomottak védelmezője”.

Abban az ünnepségekben annak idején részt vettek az irodalom világnagyságai, Romain Rolland és Bernhard Shaw lelkesen köszöntötték jókívánságokkal az öreg és egyre magasabbra emelő költőt és aki Németországban költőien érzett és nemesen gondolkodott, el jött, hogy lábai elé tegye a hódolat koszorúját. A fiatalok himnuszokat költöttek hozzá, valósággyal lúzban égett a bírodalom szellemisége azokban a napokban.

Keramiák Vitro-nál
Schlosser, Goldscheider stb.

Világbüszkeség volt Gerhart Hauptmann a „Hannele” és a „Takácsok” szerzője. Külső elismerések gyönyörű sorára nézhetett vissza a Nobel-díj nyertese. Oxford, Prága, és Kolumbia díszpolgára. Megnyerte a Goethe-díjat, két ízben a Grillporzer-érmét, egyik német egyetemen lektorátúrákat állítottak fel Hauptmann költészetének analizálására és a roppant Hauptmann-irodalom gyűjtésére és rendezésére. A fia — akinek dédapja még egy nagyon szegény szakács volt, nagyapja vidéki kocsmáros — már német hercegnőt vett feleségül. Igaz, hogy a frigy mindössze egy évig tartott, de a tény egymagában jellemzi a költő társadalmi karrierjét. Hauptmannról egyik alapos kritikusa megállapította, hogy eltérően Goethétől, szenvedő, passzív és veleérző művész, a sziv költője, nem az agyvelő. Elsősorban is vallásos, akik a szivére és füleire hallgat, nem olyan, mint Goethe, aki megfigyelő főképpen és logikus. Türelmetlen és rap-szódikus természet, amely ellentétben áll Goethe antik, nyugodt világszemléletével. Korának költője volt: a nyugtalan, az emberiséget és emberi szívet igénylő korának költője. Csak természetes, hogy ilyen

A demokrácia és „Amerika hatvan családja”

Küszöbön a legújabb irodalmi botrány

Newyorkból jelentik: Most jelent meg Lundberg ismét prénziügyi író tollából „Amerika hatvan családja” címmel egy könyv, amely óriási feltűnést keltett. A szerző a névszerint is megnevezett hatvan család ellen azt a vádat emeli, hogy a demokrácia formáságai számukra csak üres formások, amelyekhez ha a szükség úgy kívánja, alkalmazkodnak, de amelyeket sokszor fel is rugnak. A szerző szerint a hatvan család éppen úgy kezében tartja az Egyesült Államok gaz-

dasági és politikai életét, mint Franciaországban a híres kétszázak. Az első tíz család közt szerepelnek a Standard Oil tulajdonosai, a Morgan pénzcsoport, Fordék, stb.

A könyvnek különös súlyt ad az a körülmény, hogy Lundberg Roosevelt elnök legszűkebb baráti köréhez ta-tózik és állítólag Roosevelttel jóváhagyásával került kiadásra a könyv, amelynek nyomán előreláthatólag nagy vihar támad.

beültöttségu művész azoknál talál visszhangra, akik sorsuknál jogva is az emberiséget helyezik előtérbe. Csak természetes, hogy Alfred Kerr, a szellemes és mélyenjáró kritikus volt az utmutatója és Max Reinhardt, a nagy zsidó rendező volt az, aki Hauptmann aikiáját a leghatóságban tudta megszoktatni a színpdon.

1933-ban Gerhart Hauptmann behódolt a náci-knak. Hetvenkét éves volt és szerette a nyugalmat. Alfred Kerr sem sokkal fiatalabb, Max Reinhardt sem.

A hetvenegy éves ember még a náciakat is próbálta kiszolgálni és „Goldene Harfe” — Aranyhárfa címen darabot is írt, amit azonban politikai intervencióra már az első előadások után Münchenben levették műsorról. Ugyilátszik, a behódolás nem volt teljes: a költő és az új kurzus nem tudták megérteni egymást. Azóta teljesen elhallgatott a nagy író, sem Berlinben, sem Németország egyéb centrumaiban nem látják őt, otthon ül — úgy mondják — szemlélődő nyugalomban, ami alig hihető egy költőről, aki évről-évre kiteljesültebb művészetet adott népének. Szemlélődő apatia ez. A költő megelégszik azzal, hogy élni hagyják.

Es a mai Németországban nagy dolog, ha egy költőt, aki 1933-ig a nemzetközi főságot hirdette, élni hagynak, sőt ünnepeinek, nem ugyan parádés darabjainak színrehozásával, hanem avval, hogy lefotografálják a falusi tuskulánumát, ahová élve eltemették.

Időjárás. Ma délelőtt a fővárosban 9 fokot mértek. Holnapra előbb emelkedő, majd csökkenő légnymás, enyhe, határozatlan pányu légáramlás, változatlan hőmérséklet várható. Ejjel fagy, reggel és este köd.

Márkás percellának Vitro-nál

Bethlen gróf királyi audienciát kelt. Bucuéstiből jelentik: A Curentul nagyváradi értesülése szerint gróf Bethlen, a magyar párt elnöke kihallgatásért fog folyamodni az uralkodóhoz, hogy előterjessze a Romániai magyar kisebbség kívánságait.

Március 27-én avatják fel a chisinaui rádióállomást. Bucuéstiből jelentik: A chisinaui rádióállomás rövidesen elkészül és megkezdí próbaadásait. Az állomást március 27-én avatja fel az uralkodó.

Tudnivalók a ROYAL slágermozgó ma bemutatásra kerülő

„Orgonavirágzás”

című világszenzáció bemutatójához! Az „Orgonavirágzás” nemcsak a szezon legnagyobb, hanem minden idők legnátalmasabb zenés filmje. Az „Orgonavirágzás” tele van bájos fülbemászó muzsikával, azonkívül az összes ismert operaáriákból egy poutpuri. Tehát ez az a film, ami feliratok nélkül is mindenkinek a legközelebb elvezet nyújtja. Az „Orgonavirágzás”-hoz hasonló eseményt sem színpad, sem film nem tud nyújtani. Az „Orgonavirágzás” főszereplői: Jeanette McDonald és Nelson Eddy mindenki kedvence és e filmet kimondottan az ők számára írták. Az „Orgonavirágzás” nem kevesebb, mint 2.000.000 dollárba került. Az „Orgonavirágzás” című film hossza 3800 méter, tehát az előadások pontosan 2.30, 5, 7.20 és 9.30-kor kezdődnek. Számozott jegyelővét. Telefon 27-73. Ezt a filmet csak az nem fogja megnézni, aki ágyban fekvő beteg!

...köszvény...
...reuma...
...tagjaidat...
DIANA
...sorborsikkal

Enescu második hangversenye. Kedden este is felcsendült az Ope-ában Enescu lírai melegségi hegedűjátéka. A mester elmélyült és kifejező erejű játéka ezuttal is lelkes ünneplésre ösztönözte a szépszámu közönséget. Műsorából a két Beethoven szonáta ragadott meg legjobban és monumentális volt a Cezár Frank szonáta előadása is. A adásul adott számok után is páratlan melegségi ünnepléssel köszöntötte a kolozsvári közönség Enescut, aki csütörtökön délután szimfónikus koncert vezénylésével bucsúzik újabb egy évre, amikor majd új-a gyönyörködhetünk nagystíli művészetében.

Ólomki stályok Vitro-nál

Gál Manciska parádés szerepe a Péter testvérfilmje a Kati, melynek szövegét Női Károly és zenéjét Brodsky Miklós szerezte mátol az Edison mozgóban.

A breslauer polgármester Bucu estiben. Bucuéstiből jelentik: Breslau polgármestere november 20-23 között látogatást tesz Bucuéstiben. Az előkelő vendéget hivatalos fogadtatásban részesítik a fővárosi hatóságok.

EGYESÜLETI ÉLET

Zsidó Párti tea. A Zsidó Párt női és ifjusági szekciója f. hó 20-án, szombaton este 9 órakor a Stroescu ucca 7/b szám alatti helyiségében könyvtáralapja javára fehérasztal-összejevetelt rendez, melyen mindenkit szeretettel lát.

A Zsidó Párt Str. Paris és környéke uccabizottságának felkérésére f. hó 20-án, szombaton este fél 9 órakor a Marasesti ucca 67 szám alatti Szináj Talmud Tóra helyiségben, Dr. Kasztnier Rezső, az Uj Kelet szerkesztője „Belpolitikai helyzetismertetés és aktuális zsidó kérdések” címen előadást tart, melyen minden érdeklődőt szívesen látnak.

A Goldmark Filharmoniai Társaság értesíti tagjait, hogy ma, csütörtökön este 9 órakor rendez próbát tart, melyre a tagok föltétlen és pontos megjelenését kéri. Öt órai tea a Cristal Palaceban. A Cristal Palace igazgatósága f. hó 21-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel táncos teadéputánt rendez a Zsidó Nőgyelet javára. A teadépután műsorral kapcsolatos. A jótékonycléra és a kellemes szórakozásra való tekintettel számítanak a táncoló ifjuság nagyszámu részvételére.

Dr. Elekes Miklós előadása. F. hó 14-én, vasárnap kezdte meg Str. Paris 38 sz. alatti helyiségében az „Erdélyi Zsidó Arvagonozó Atrétegező Intézet” előadások sorozatát. Dr. Elekes Miklós tanársegéd a termet szufolágis megtöltő hallgatóság feszült figyelmé köztöi fejtegette mindenki előtt érthető formában és mégis tudományos szinten a pubertás előtti gyermekkor ösztönéletének megnyilatkozási formáit. Különösen a szeksziális ösztön értelmezésének kitágításával magyarázott meg számos jelenséget. Az Atrétegező Intézet oly nagy fontosságot tulajdonít a gyermek e korában történő helyes nevelésnek, hogy máris megszervezte azt az előadássorozatot, amely ezzel a kérdéssel foglalkozik. Lébl József titkár közölte, hogy a nevelés egyik legfontosabb eszköze, a játékról már a legközelebbi vasárnap a nagyon előnyösen ismert pedagógus, Bihar Árpád tanár tart előadást, míg másik két vasárnapot dr. Elekes második előadása, illetőleg az előadásokhoz kapcsolódó felszólalások részére tartja fenn.

A Zsidó Párt felhívása a zsidó kisiparosokhoz és kiskereskedőkhez! Több oldalról elhangzott kérelmek szemelött tartásával a Zsidó Párt iparos és kiskereskedő szekciója elhatározta a tajait érdeklő szakmai kérdések ismertetését egy előadásorozat keretében. Az általános jellegű szakmai kérdések kivül az előadások során megvitásra kerülnek a kisiparosaimk és kiskereskedőinket érintő speciális zsidó sérelmek, különös tekintettel a nemzeti munkavédelmi törvényre. Az első előadást f. hó 21-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor dr. Kertész F. Miklós és dr. Schwartz Vilmos ügyvédek tartják a párt Str. Stroescu 7/b szám alatti helyiségében. Az előadás tárgya: munkakönyvek ki-cserélése, forgalmi adó üzleti könyvek vezetése, valamint a hallgatóság köréből felvetendő kérdések. A további előadások ujságokban és hirdetények által idejében lesznek közölve.

VITRO. CLUJ
Plata Unii 8.

